TÜRK YOĞUN BAKIM (/)
DERGİSİ

Hakkımızda

Türk Yoğun Bakım Dergisi (eski adı Türk Yoğun Bakım Derneği Dergisi ISSN: 2146-6416), Türk Yoğun Bakım Derneği'nin süreli yayın organı olup yoğun bakım içerikli, yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, bağımsız ve önyargısız hakemlik ilkelerine dayanan periyodik bir dergidir. Türk Yoğun Bakım Dergisi Mart, Haziran, Eylül, Aralık aylarında olmak üzere yılda dört sayı çıkar. Ayrıca yılda bir kez özel sayı yayınlanır.

Türk Yoğun Bakım Dergisi'nin hedefi nitelikli, sürekli ve yoğun bakım konusunda özgün bir periyodik olarak klinik ve bilimsel açıdan en üst düzeyde derlemeler, olgu sunumları ve araştırmalar yayınlamaktır. Dergi, yoğun bakım alanı ile ilgili olan hekimler, anestezistler, cerrahlar, pediatristler ve bu alanla ilgili diğer uzmanlara yöneliktir.

Türk Yoğun Bakım Dergisi, **Emerging Sources Citation Index (ESCI), ProQuest Health & Medical Complete, EBSCO Database, Gale, CINAHL, Tübitak/Ulakbim, Türk Tıp Dizini, Türkiye Atıf Dizini, Hinari, GOALI, ARDI, OARE, AGORA, J-Gate, IdealOnline, Embase** ve **Türk Medline'da** indekslenmektedir.

Açık Erişim Politikası

Dergide açık erişim politikası uygulanmaktadır. Açık erişim politikası Budapest Open Access Initiative (BOAI) http://www.budapestopenaccessinitiative.org/ (http://www.budapestopenaccessinitiative.org/) kuralları esas alınarak uygulanmaktadır.

Açık Erişim, "[hakem değerlendirmesinden geçmiş bilimsel literatürün], İnternet aracılığıyla; finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın, serbestçe erişilebilir, okunabilir, indirilebilir, kopyalanabilir, dağıtılabilir, basılabilir, taranabilir, tam metinlere bağlantı verilebilir, dizinlenebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir olması"dır. Çoğaltma ve dağıtım üzerindeki tek kısıtlama yetkisi ve bu alandaki tek telif hakkı rolü; kendi çalışmalarının bütünlüğü üzerinde kontrol sahibi olabilmeleri, gerektiği gibi tanınmalarının ve alıntılanmalarının sağlanması için, yazarlara verilmelidir.

Abone İşlemleri
Türk Yoğun Bakım Dergisi, Türk Yoğun Bakım Derneği'ne üye olan ve tüm ilgili öğretim elemanlarına ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Derginin tüm sayılarına ücretsiz olarak www.yogunbakim.org.tr adresinden tam metin ulaşılabilir. Dergiye abone olmak isteyen kişiler Türk Yoğun Bakım Derneği'ne başvurmalıdır.

Adres: İnönü Cad. Işık Apt. No: 53 Kat: 4, 34437 İstanbul, Türkiye
Tel.: +90 212 292 92 70
Faks: +90 212 292 92 71
Web sayfası: www.yogunbakim.org.tr
E-posta: dergi@yogunbakim.org.tr - info@yogunbakim.org.tr

Baskı İzinleri
CC BY-NC-ND (https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) lisansı altında yayınlanan materyalin ticari amaçlı kullanım (satış vb.) için telif hakkı sahibi ve yazar haklarının korunması için izin gereklidir. Baskı izinleri için başvurular Editör ofisine yapılmalıdır.
Editör: Perihan Ergin Özcan
Adres: İnönü Cad. Işık Apt. No: 53 Kat: 4, 34437 İstanbul, Türkiye
Tel.: +90 212 292 92 70
Faks: +90 212 292 92 71
Web sayfası: www.yogunbakimderg.com
E-posta: dergi@yogunbakim.org.tr - info@yogunbakim.org.tr

Reklam
Reklam ile ilgili başvurular Türk Yoğun Bakım Derneği'ne yapılmalıdır.
Adres: İnönü Cad. Işık Apt. No: 53 Kat: 4, 34437 İstanbul, Türkiye
Tel.: +90 212 292 92 70
Faks: +90 212 292 92 71
Web sayfası: www.yogunbakimderg.com
E-posta: dergi@yogunbakim.org.tr - info@yogunbakim.org.tr

Yayınevi Yazışma Adresi
Galenos Yayınevi Tic. Ltd. Şti.
Adres: Molla Gürani Mah. Kaçamak Sk. No: 21/1 34093 İstanbul, Türkiye
Tel.: +90 212 621 99 25
Faks: +90 212 621 99 27
E-posta: info@galenos.com.tr
Web sayfası: www.galenos.com.tr

Yazarlara Bilgi
Yazarlara Bilgi dergi sayfalarında ve www.yogunbakimderg.com web sayfasında yayınlanmaktadır.

Materyal Sorumluluk Reddi

Türk Yoğun Bakım Dergisi'nde yayınlanan tüm yazılarda görüş ve raporlar yazar(lar)ın görüşüdür ve Editör, Editörler Kurulu ya da yayıncının görüşü değildir; Editör, Editörler Kurulu ve yayıncı bu yazılar için herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

OPEN ACCESS

Aranacak kelime girin ...

Gelişmiş Arama

(/search)

Dergi Hakkında

ARŞİV (/archives)

Yayınlanacak Makaleler (/ahead-of-print)

Online Makale Gönder (https://jag.journalagent.com/tybdd/)

Makale Değerlendirme (https://jag.journalagent.com/tybdd/)

galenos (http://www.galenos.com.tr/)

Form

İzin Talep Formu (http://www.galenos.com.tr/form-permission)

Telif Hakkı Sözleşme Formu (https://cms.galenos.com.tr/SolvePark/Uploads/Files/TYBD-telif-TR.pdf)

Faydalı Linkler

Peer Review & Ethics (/Peer-Review-and-Ethic)

ICMJE Recommendations (/ICMJE-Recommendations)

EndNote İndirmek İçin Tıkla (http://endnote.com/downloads/style/journal-turkish-society-intensive-care-turk-yogun-bakim-dernegi-dergisi)

Crossref Similarity Check Powered by iThenticate (https://www.crossref.org/services/similarity-check/)

Abone Ol

J-Gate
Research for Innovation
RESEARCH FOR GLOBAL JUSTI

Son Güncelleme: 12.12.2023

galenos publishing house

2023 © Galenos Yayınevi.

Turk J Intensive Care
DOI: 10.4274/tybd.galenos.2023.02986

ÖZGÜN ARAŞTIRMA / *ORIGINAL RESEARCH*

Sibel Büyükçoban,
Volkan Hancı,
Şule Özbilgin,
Düriye Gül İnal

Yoğun Bakım Alanında SCI/SCI-E'de İndekslenen Dergilerde Türkiye Kaynaklı Yayınlar: Bibliografik Bir Analiz

Turkish Publications in Science Citation Index and Citation Index-expanded Indexed Journals in the Field of Intensive Care: A Bibliographic Analysis

Geliş Tarihi/Received : 23.11.2021
Kabul Tarihi/Accepted : 16.02.2023

Sibel Büyükçoban, Volkan Hancı, Şule Özbilgin, Düriye Gül İnal
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Doç. Dr. Sibel Büyükçoban (✉),
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

E-posta : sbuyukcoban101@gmail.com
Tel. : +90 232 412 28 01
ORCID ID : orcid.org/0000-0002-5756-980X

ÖZ *Amaç:* Çalışmamız, Science Citation Index (SCI) ve Science Citation Index Expanded (SCI-E) indeksli dergilerde yer alan "yoğun bakım" alanında Türkiye kaynaklı yayınların değerlendirilmesini amaçlamıştır.
Gereç ve Yöntem: "Thomson Reuter Web of Science"ın Science Citation Index-Expanded veri tabanındaki "Yoğun Bakım" ile ilgili dergiler tarandı. Institute for Scientific Information (ISI) Web of Science (WoS) arama motoru, dergideki yayınları tanımlamak için 'IS=ISSN numarası' yazılarak gelişmiş modda kullanıldı. 'IS=ISSN numarası ve CU=TURKEY yazarak, yoğun bakımla ilgili Türkiye kaynaklı makaleler bulundu. Farklı kriterlere göre gruplandırılmış ve Türkiye kaynaklı dergilerdeki yayınların yüzdelerinin ve yıllık ortalamalarının istatistiksel olarak değerlendirilmesi için Mann-Whitney U testi kullanıldı. Dergilerin impact factor (IF)leri ile Türkiye kaynaklı yayınların yüzde ve yıllık yayın ortalaması arasındaki ilişki Pearson korelasyon testi ile analiz edildi. p değerinin 0,05'ten küçük olması anlamlı fark olarak kabul edildi.
Bulgular: Yoğun bakım alanındaki yayınların yüzdesine göre en yüksek Türkiye kaynaklı yapan üç dergi "Burns", "Journal of Burn Care & Research", "Journal of Critical Care" dergileri olarak belirlenmiştir. Türkiye 1975-2021 yılları arasında 22. sırada yer alırken, son on yılda ve son beş yılda 19. sıraya yükselmiştir. Türkiye kaynaklı toplam yayın sayısı, yıllık yayın sayısı ortalaması ve yayın yüzdesi, İngilizce dilinde yayın yapan dergilerde, diğer dillerde yayın yapan dergilere göre anlamlı olarak yüksektir ($p<0.05$).
Sonuç: Yoğun bakım alanında Türkiye'den en yüksek oran ile makale ''Burns", "Journal of Burn Care & Research", "Journal of Critical Care" dergilerinde yayınlandı. Ülkemiz Covid döneminde de görüldüğü gibi yoğun bakım yatak sayısı ve iş gücü olarak diğer ülkelerden daha geride değilken yoğun bakım yayını alanında geri kalmış olması; akademik olarak itici güç olmalıdır.
Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, Türkiye, bibliografi

ABSTRACT *Objective:* Our study aimed to evaluate publications originating from Turkey in the field of "intensive care" in the journals with Science Citation Index (SCI) and Science Citation Index Expanded (SCI-E).
Materials and Methods: Journals related to "Intensive Care" in the Science Citation Index-Expanded database of "Thomson Reuter Web of Science" was searched. The Mann–Whitney U test was used to statistically evaluate the percentages and annual averages of publications in journals from Turkey, grouped according to different criteria. The relationship between the impact factors (IF) of the journals and the percentage and annual publication average of the publications from Turkey were analyzed with the Pearson correlation test.
Results: According to the percentage of publications in the field of intensive care, the three journals originating from Turkey were determined as "Burns", "Journal of Burn Care &Research", and "Journal of Critical Care". While Turkey ranked 22nd between 1975 and 2021, it rose to 19th place in the last decade and the last five years. The h-index has been determined as 22 in the last 5 years. The total number of publications originating from Turkey, the annual average number of publications, and the percentage of publications are significantly higher in journals published in English than in journals published in other languages ($p<0.05$).

Conclusion: The article with the highest rate from Turkey in the field of intensive care was published in the journals "Burns", "Journal of Burn Care &Research", "Journal of Critical Care". While our country is not behind other countries in terms of the number of intensive care beds and workforce, as seen in the Covid period, it lags behind in the field of intensive care publication; academically, it should be the driving force.
Keywords: Critical care, Turkey, bibliography

Giriş

Ülkelerin, kurumların, bölümlerin ve bilim insanlarının bilimsel etkinliklerinin değerlendirilmesinde yaygın olarak kullanılan önemli göstergelerden biri uluslararası indekslerdeki bilimsel yayın sayıları ve yayınların aldıkları atıf sayılarıdır (1). Tüm Dünya'da, bilim insanları tarafından oluşturulan makale sayıları her geçen gün artmaktadır. Bilimsel, sosyal ve teknolojik gelişmeler de artan miktarda makale yazılmasına yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda makalelerdeki verileri birleştirmek, bağlamak ve yeniden kullanabilmek için değişik bakış açıları geliştirmek gereklidir. Bilimsel literatür sayısı arttıkça yayınlara farklı açılardan bütüncül bakabilmek için bibliografik yayınlara ihtiyaç duyulmuştur (2).

Bir araştırma kurumunu, ülkeyi ya da bilim insanını yıllar içinde bilimsel olarak değerlendirmek, bilimsel araştırmaların gelişimi anlamak için çok önemlidir. Aralıklı olarak bilim dünyası, ülke, kurum ya da bilim insanlarının bilimsel üretimini değerlendirmek, vizyon ve performansı artıracak geri bildirimler sağlayabilir. Bu açıdan geçmiş yılların yayınlarını, yayın sayılarını, atıf oranlarını, konularını incelemek için oluşturulmuş bibliografik yayınlar son yıllarda tıp literatüründe de hızla artmaktadır. Bibliometri, nicel literatür çalışmasıdır, tekrarlanabilir nesnel veriler elde edebilmek için belirli bir alandaki gelişim eğrilerini belirlemek için kullanılan ölçülebilir bir yöntemdir (3)

Yayınların sayısı ve kalitesi, ülkelerin bilime ne kadar yeni bilgi sağladığını göstermektedir. Bu durum, bireysel motivasyon, teşvik veya artan gelir ve ekonomik gelişme gibi faktörlerin yanı sıra, araştırmaya ayrılan bütçe, kurumlara bilimsel üretkenlik için verilen destek ve akademik ortam ile ilişkilidir (4).

Yoğun bakım alanında da bibliografik yayınlar giderek artmaktadır. Goni-Viguria MSN ve ark (5) yoğun bakım tedavisi olarak solunum fizyoterapisini 2018'de yayınladıkları makalelerinde bibliografik olarak incelemişlerdir. Son yıllarda ülkemizde de pek çok branşta bilimsel yayın performansımızı değerlendiren bibliometrik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır (6-10). Onat ve arkadaşları (11) WOS verilerine dayanarak 2015 yılında kardiovaskuler tıp alanında Türkiye kaynaklı 40 ve üzeri atıf alan 160 yayını incelemiştir. Türkiye'nin kardiyovasküler tıp alanına katkısının yetersiz olduğunu ve özellikle 2006 yılından sonra bir gerileme olduğunu vurgulamışlardır. Özbilgin ve ark (12) 2017 yılında anestezi alanındaki Türkiye kaynaklı yayınları incelemiş, Türkiye'nin anestezi alanında en fazla yayını olan 22 ülke arasında atıf sayısı bakımından en düşük ülke olduğu tespitinde bulunmuşlardır. Bununla birlikte SCIE kapsamında yoğun bakım alanında yer alan dergilerde ülkemiz kaynaklı yayınların kabul oranlarının incelendiği bir çalışma bulunmamaktadır.

Bu çalışmanın amacı SCIE kapsamında ve yoğun bakım alanında yer alan dergilerde ülkemiz kaynaklı yayınların kabul edilme oranları ile bunu etkileyen faktörler ve yoğun bakım yayınlarının ülkemiz ve dünya açısından sayısal olarak değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem

Çalışmamız retrospektif gözlemsel bir çalışmadır. Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel olmayan etik kurulunun 27.10.2021 tarihli ve 2021/30-10 karar nolu onayından sonra yapılmıştır ve çalışma verileri 02.11.2021 tarihinde WOS'ta tarama yapıp güncellenmiştir. Çalışmamızda "Thomson Reuters Web of Science" veri tabanında Science Citation Index Expanded dergiler listesinde "yoğun bakım (critical care medicine)" alanı seçilerek, yoğun bakım alanında SCI-E indeksinde yer alan dergilerin ISSN numaralarına ulaşıldı. Institute for Scientific Information'ın (ISI) Web of Science (WoS) arama motorunda, advanced modunda "IS=ISSN numarası" yazılarak ilgili dergilerin şimdiye kadar yapılan tüm yayın sayıları belirlendi. Ardından yine aynı yolla "IS=ISSN numarası AND CU=Turkey" arama kelimeleri yazılarak, aynı ISSN numarasına sahip dergilerde yoğun bakım alanında yayınlanmış Türkiye kaynaklı makaleler belirlendi. Türk ve Türk olmayan yazarların birlikte yer aldığı makalelerde, sorumlu yazar Türkiye adresli ise makale çalışmaya dahil edildi. Dergilerin katalog bilgileri, yayın yaptığı süre, toplam yayın adetleri, Türkiye kaynaklı yayınların sayıları kullanılarak ilgili derginin tüm yayınları içinde Türkiye kaynaklı yayınların %

oranları ve Türkiye kaynaklı yıllık yayın ortalaması belirlendi. Impact faktörü (IF) ile Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve Türkiye kaynaklı yıllık yayın ortalaması arasında ilişki varlığı pearson korelasyon testi ile analiz edildi (12, 13).

Türkiye kaynaklı olarak yayınlanan yayın sayısının 100 ile çarpılması ve sonucun aynı derginin belirlenen toplam yayın sayısına bölünmesiyle hesaplanan oran Türkiye'den kabul edilen yayın yüzdesi olarak belirlenmiştir. Derginin yayınladığı yayınlar arasında Türkiye kaynaklı makale yayınlarının yüzdesini gösterir ve ilgili derginin yayın kabul yüzdesi olarak tanımlanmıştır (12, 13).

Türkiye kaynaklı olarak bir dergide yayımlanan yayın sayısının, katalogda yer alan ilk basım yılı dikkate alınarak belirlenen derginin toplam yayın yılına bölünmesi ile hesaplanan sayı ise Türkiye'nin yıllık yayın ortalaması olarak belirlenmiştir. Derginin bir yılda Türkiye'den ortalama kaç makale yayınladığını gösterir ve ilgili dergide Türkiye menşeli yıllık yayın ortalaması olarak tanımlanmıştır (12-15).

Çalışmamızın ikinci aşamasında, anesteziyoloji alanında WoS'ta indekslenen tüm yayınlara ISI'nin WoS arama motorunun gelişmiş modunda "SU = critical care medicine" yazılarak ulaşılmıştır. Daha sonra ISI'nin WoS arama motorunda, gelişmiş modda "SU = critical care medicine AND CU = ülke adı" yazılarak ülkelerin yoğun bakım alanındaki yayın sayıları ve h-indeks değerleri belirlenmiştir. Ayrıca "SU = critical care medicine AND CU = Türkiye" "Sonuçları Analiz Et" sekmesi ile yıllara ve konulara göre dünyanın ve ülkemizin yayınları belirlenmiş ve listelenmiştir (12, 13).

Bu çalışmanın birincil sonlanım noktası SCIE indeksi dergilerinde yoğun bakım alanında Türkiye'deki yayın oranını ve yıllık yayın ortalamasını belirlemek, ikincil sonlanım noktası ise Türkiye ile diğer ülkelerin yoğun bakım alanında yayın sayılarını karşılaştırmaktır.

İstatistiksel Analiz

Çalışmanın verileri Statistical Package for the Social Sciences 24.0 (SPSS Inc., Chicago, IL) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Farklı kriterlere göre gruplandırılmış ve Türkiye kaynaklı dergilerdeki yayınların yüzdelerinin ve yıllık ortalamalarının istatistiksel olarak değerlendirilmesi için Mann-Whitney U testi kullanıldı. Dergilerin IF'leri ile Türkiye kaynaklı yayınların yüzde ve yıllık yayın ortalaması arasındaki ilişki Pearson korelasyon testi ile analiz edildi. p değerinin 0,05'ten küçük olması anlamlı fark olarak kabul edildi.

Bulgular

Yoğun bakım alanında *"Burns", "Journal of Burn Care&Research" ve "Journal of Critical Care"*, ülkemizden yayın kabul yüzdesine göre en yüksek oranda yayın kabul eden ilk üç dergi olarak belirlendi. Ülkemizden hiçbir makale yayınlanamayan yoğun bakım dergileri ise; "*Critical Care and Resuscitation", "Seminars in Respiratory and Critical Care Medicine", "Medicina Intensiva", "Critical Care Clinics"* isimli dört dergidir. Yoğun bakım alanında SCIE'de yer alan 35 derginin 14'ünde (%40) ülkemizden toplam yayın sayısı 5 ve 5'in altındadır (Tablo 1). Derginin dili, coğrafi bölge (Avrupa ve Avrupa dışı) ve Q indeksi ile tüm yayınlar ve Türkiye kaynaklı yayınlar oranı arasındaki karşılaştırma Tablo 2'de özetlenmiştir. Bu tabloda görüldüğü gibi İngilizce dilinde yayın yapan dergilerde Türkiye kaynaklı yoğun bakım yayınlarının ortalama sayısı, kabul edilme oranları ve yıllık yayın oranları, diğer dillerde yayın yapan dergilerden anlamlı olarak yüksektir ($p<0.05$). Avrupa kaynaklı dergiler ile Avrupa dışı dergiler arasında Türkiye kaynaklı yayınların kabul edilme oran ve yüzdeleri arasında anlamlı bir farklılık belirlenememiştir ($p>0,05$). Türkiye kaynaklı yayınların kabul edilme oran ve yüzdeleri ile dergilerin 5 yıllık impact faktörleri ve yıllık impact faktörleri arasında anlamlı bir korelasyon ilişkisi belirlenememiştir ($p>0.05$) (Tablo 3).

Ülkemizde ve Dünya'da yoğun bakım alanında yapılan yayınların 1975 yılı ile 2021 yılları arasında ve son 10 yıl içerisinde alt konu alanına göre dağılımı Tablo 4'te sunulmuştur. Türkiye'de yoğun bakım alanında, alt alan olarak ortopedi ve dermatoloji alanında sınıflanan yayınların oranı Dünya dağılımına göre farklıdır. Dünya genelinde yoğun bakım alanında yapılan yayınların alt dallara göre dağılımı incelendiğinde hem 1975-2021 yılları arasında hem de son 10 yılda solunum sistemi, cerrahi ve acil tıp şeklinde sıralandığı dikkati çekmektedir. Ülkemizde ise 1975-2021 yılları arasında alt dalların dağılımı cerrahi, solunum sistemi, dermatoloji, acil tıp ve ortopedi olarak izlenmektedir. Ülkemizde son 10 yıldaki dağılım ise solunum sistemi, cerrahi, dermatoloji, acil tıp ve ortopedi olarak belirlenmiştir (Tablo 4).

Yoğun bakım alanında 1975-2021 yılları arasında yayınlanan yayınlar, ülkelere göre sıralanacak olursa, yayın sayısı en yüksek olan ülkeler arasında Türkiye 22. sırada yer almaktadır. Son 10 yılda ve son 5 yılda yoğun bakım alanında yapılan yayın sayılarına göre sıralama yapıldığında Türkiye 19. sırada yer almaktadır. Bununla birlikte son 5 yıldaki h-indeksi açısından bakıldığında ise Türkiye'nin tabloya alınan 24 ülke arasında en düşük h indeksine sahip olduğu belirlenmiştir (Tablo 5).

Tablo 1. Yoğun bakım alanında SCI/ SCI-E indekslenen dergilerde Türkiye kaynaklı yayınlar

Dergi adı	Ülkesi	Yayımcı ülke	Yayın dili	ISSN	Q index	IF (5 yıllık)	İlk yayınlandığı yıl	Toplam yayın sayısı	Türkiye'den yayın sayısı	Türkiye'den yayın kabul oranı %	Türkiye'den yıllık yayın oranı
1.Burns	UK	UK	İngilizce	0305-4179	Q3	3,240	1989	7155	292	4,08	9,13
2.Journal of Burn Care &Research	USA	UK	İngilizce	1559-047X	Q4	2,277	2006	2706	90	3,33	6,00
3.Journal of Critical Care	USA	USA	İngilizce	0883-9441	Q2	3,759	1986	4121	65	1,58	1,86
4.Injury-International Journal of The Care of Injured	UK	UK	İngilizce	0020-1383	Q3	3,077	1969	12232	177	1,45	3,40
5.Respiratory Care	USA	USA	İngilizce	0020-1324	Q3	2,763	1971	4861	65	1,34	1,30
6.Therapeutic hypothermia and Temparature Management	USA	USA	İngilizce	2153-7658	Q4	1,474	2011	444	5	1,13	0,50
7.Anesthesia Critical Care &Pain Medicine	France	France	İngilizce	2352-5568	Q2	3,176	2015	940	9	0,96	1,50
8.Australian Critical Care	Australia	USA	İngilizce	1036-7314	Q3	3,096	1992	1078	9	0,83	0,31
9.Minerva Anestesiologica	Italy	Italy	İngilizce	0375-9393	Q3	2,813	1953	9751	74	0,77	1,09
10.Anesthesia and Intensive Care	Australia	UK	İngilizce	0310-057X	Q4	1,723	1972	6987	49	0,70	1,00
11.Journal of Intensive Care Medicine	USA	USA	İngilizce	0885-0666	Q2	3,257	1986	1512	10	0,66	0,29
12.Journal of Trauma and Acute Care Surgery	USA	USA	İngilizce	2163-0755 0022-5282	Q3	3,824	1961	19961	103	0,52	1,72
13. Journal of Trauma Nursing	USA	USA	İngilizce	1078-7496	Q4	1,433	1994	987	5	0,51	0,19
14.Shock	USA	USA	İngilizce	1073-2322	Q2	3,826	1994	5354	26	0,49	0,96

Tablo 1. Yoğun bakım alanında SCI/ SCI-E indekslenen dergilerde Türkiye kaynaklı yayınlar

Dergi adı	Ülkesi	Yayımcı ülke	Yayın dili	ISSN	Q index	IF (5 yıllık)	İlk yayınlandığı yıl	Toplam yayın sayısı	Türkiye'den yayın sayısı	Türkiye'den yayın kabul oranı %	Türkiye'den yıllık yayın oranı
15.Critical Care	UK	UK	İngilizce	1364-8535	Q1	9,372	1997	8107	28	0,35	1,17
16.Journal of Intensive Care	UK	UK	İngilizce	2052-0492	Q2	4,620	2013	583	2	0,34	0,25
17.Neurocritical Care	USA	USA	İngilizce	1541-6933	Q3	3,502	2004	2659	9	0,34	0,53
18.Pediatric Critical Care Medicine	USA	USA	İngilizce	1529-7535	Q2	4,090	2000	4953	17	0,34	0,81
19.Intensive Care Medicine	USA	USA	İngilizce	0342-4642	Q1	19,180	1980	11694	30	0,26	0,73
20.Chest	Netherlands	USA	İngilizce	0012-3692	Q1	10,131	1970	36141	91	0,25	1,78
21.Resuscitation	Ireland	Ireland	İngilizce	0300-9572	Q1	6,192	1972	8737	16	0,19	0,33
22.Journal of Neurotrauma	USA	USA	İngilizce	0897-7151	Q1	5,452	1988	5185	8	0,15	0,24
23.Anasthesiologie & Intensivmedızın	Germany	Germany	İngilizce	0170-5334	Q4	0,940	1997	3140	4	0,13	0,17
24.Critical Care Nurse	USA	USA	İngilizce	0279-5442	Q4	2,493	1980	3185	4	0,13	0,08
25.American Journal of Critical Care	USA	USA	İngilizce	1062-3264	Q4	3,330	1992	2468	3	0,12	0,10
26.Critical Care Medicine	USA	USA	İngilizce	0090-3493	Q1	8,416	1973	22513	24	0,11	0,50
27.Annals of Intensive Care	Germany	USA	İngilizce	2110-5820	Q1	6,068	2011	1099	1	0,09	0,10
28.American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine	USA	USA	İngilizce	1073-449X	Q1	19,393	1994	17195	15	0,09	0,56

Tablo 1. Yoğun bakım alanında SCI/ SCI-E indekslenen dergilerde Türkiye kaynaklı yayınlar

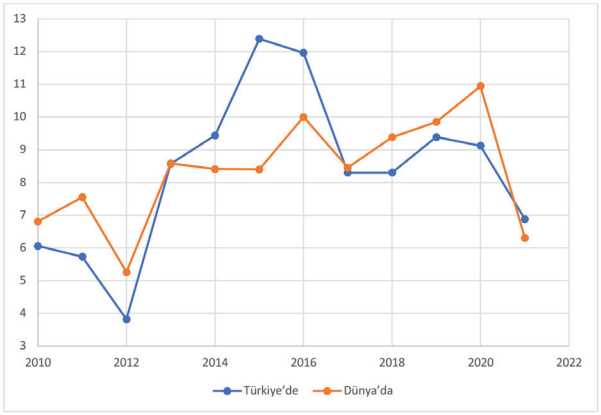
Dergi adı	Ülkesi	Yayımcı ülke	Yayın dili	ISSN	Q index	IF (5 yıllık)	İlk yayınlandığı yıl	Toplam yayın sayısı	Türkiye'den yayın sayısı	Türkiye'den yayın kabul oranı %	Türkiye'den yıllık yayın oranı
29.The Lancet Respitatory Medicine	UK	UK	İngilizce	2213-2600	Q1	29,048	2013	2694	2	0,07	0,25
30.Current Opinion in Critical Care	USA	USA	İngilizce	1070-5295	Q2	3,642	1995	2034	1	0,05	0,04
31.Anasthesiologie & Intensivmedizin Notfallmedizin schmerztherapi	Germany	Germany	Almanca	0939-2661	Q4	0,442	1997	3412	1	0,03	0,04
32.Critical Care and Resuscitation	Australia	Australia	İngilizce	1441-2772	Q4	2,361	1999	1303	0	0	0
33.Seminars in Respiratory and Critical Care Medicine	USA	USA	İngilizce	1069-3424	Q3	3,534	1994	1567	0	0	0
34.Medicina Intensiva	Spain	Spain	İspanyolca	0210-5691	Q3	2,302	1973	1631	0	0	0
35. Critical Care Clinics	USA	USA	İngilizce	0749-0704	Q2	4,047	1985	1882	0	0	0

Son 10 yılda yoğun bakım alanında yıllara göre Türkiye ve Dünyadaki yayın dağılımı Şekil 1'de ve Tablo 6'da izlenmektedir. Dünyada en fazla sayıda yayının 2015-2016 yıllarında yayınlandığı görülmektedir. Ülkemizde yayın sayıları 2012 yılından itibaren artış göstererek 2020 yılında en yüksek seviyeye gelmiştir.

Tartışma

Çalışmamız ön planda yoğun bakım alanında yer alan dergilerde ülkemiz kaynaklı yayınların kabul edilme oranları ile bunu etkileyen faktörlere odaklanmıştır. Bunun dışında çalışmamızda ülkemiz ve diğer ülkeler kaynaklı yoğun bakım yayınlarının sayısal, h-indeks ve konu alanı açısından değerlendirilmesi de amaçlanmıştır. Çalışmamızda yoğun bakım alanında ülkemiz kaynaklı yayınların en yüksek oranlarda *"Burns", "Journal of Burn Care&Research"* ve *"Journal of Critical Care"* dergilerinde yayınlandığı belirlendi. Yoğun bakım dergilerin %40'ında ülkemiz kaynaklı yayınların sayısı 5 ve 5'in altı olduğu, dergilerin impact faktörleri (IF) ile, ülkemizden kabul edilen yayın yüzdesi ve oranı arasında herhangi bir korelasyon ilişkisi olmadığı bulundu. Çalışmamızda Avrupa ve Avrupa dışı kaynaklı dergiler arasında Türkiye kaynaklı yoğun bakım yayınlarını kabul etme oranları açısından bir farklılık belirlenmemiştir. Bununla birlikte İngilizce dilinde yayın yapan dergilerin, Türkiye kaynaklı yoğun bakım yayınlarını kabul etme oranları, İngilizce dışı yayın yapan dergilerden anlamlı olarak yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Türkiye, Yoğun Bakım alanında en fazla yayını olan ülkeler arasında 1975'ten günümüze olan sıralamada 22., son 10 yıllık sıralamada 19. sıradadır. Yoğun bakım alanındaki yayınlara göre ülkemizin son 5 yıllık h-indeksi 22 olup en çok yayını bulunan 24 ülke arasında h-indeksi en düşük ülkedir.

Bilimsel üretkenliğin değerlendirildiği çalışmalar literatürde giderek artmaktadır. Bilimsel üretkenliğin değerlendirilmesi çeşitli objektif parametreler ile yapılabilir. Bu tür parametrelerin analiz edildiği bilimsel

Şekil 1. Türkiye'de ve Dünya'da son 10 yılda yoğun bakım alanındaki yayınların yıllara göre yüzde (%) dağılımı

çalışmalar bibliometrik çalışmalar olarak sınıflandırmaktadır. Yayın sayıları, atıf sayısı, h-indeksi gibi ölçümler bibliografik çalışmalarda kullanılabilen objektif parametreler arasındadır (12-14).

Makalelerin atıf sayısı, belirli bir araştırmanın ya da araştırmacının etkisini tahmin etmek için kullanılabilir (15). H indeksi, dergi IF, SCImago dergi sıralaması gibi belirli bir araştırma alanında en çok atıf alan makalelerin değerlendiren parametreler, en aktif dergilerin, yazarların, ülkelerin, kurumların ve uzmanlıkların belirlenmesini sağlar (16). Çeşitli tıbbi araştırma alanlarıyla ilgili bibliometrik analizler bu değişkenleri değerlendirmiştir (17-22). Yoğun bakım alanında uluslararası literatürde bibliometrik çalışma ise göreceli olarak daha kısıtlıdır. Boet ve ark. (21), 1997-1998 yılları arasında SCI dergilerinde yayınlanan anestezi ve ağrı

Tablo 2. Yoğun bakım alanında SCI/SCI-E indekslenen Türkiye kaynaklı yayınların değerlendirilmesi

	Kategori	Toplam yayınlar	Toplam Türkiye kaynaklı yayınlar	Türkiye'den yayınlanma oranı %	Türkiye'den yayın hızı
Dergi dili*					
	İngilizce (n=32)	6627,75±7833,83	38,43±61,38	0,66±0,91	1,14±1,87
	İngilizce dışı (n=3)	2727,66±959,42	1,66±2,08	0,05±0,06	0,06±0,08
	p (dil)	0,676	**0,045**	**0,045**	**0,031**
Coğrafik Bölge*					
	Avrupa (n=12)	4956,75±4011,05	50,50±91,75	0,70±1,15	1,45±2,60
	Avrupa dışı(n=23)	6990,86±8884,09	27,34±32,82	0,56±0,74	0,84±1,26
	p (coğrafi bölge)	0,932	0,719	0,959	0,878
Yayıncı bölgesi*					
	Avrupa (n=14)	7444,00±9017,62	59,64±84,21	0,90±1,26	1,86±2,65
	Avrupa dışı (n=21)	5526,42±6549,74	19,04±26,93	0,41±0,45	0,51±0,54
	p (yayıncı bölgesi)	0,309	0,222	0,325	0,089
Q index**					
	Q1 (n=9)	12596,11±11151,65	23,88±27,28	0,17±0,09	0,62±0,53
	Q2 (n=8)	2672,37±1860,72	16,25±21,59	0,55±0,51	0,71±0,69
	Q3 (n=9)	6766,11±6317,57	81,00±98,75	1,03±1,25	1,94±2,89
	Q4 (n=9)	2736,88±1914,78	17,88±31,05	0,67±1,06	0,89±1,93
	p (Q index)	0,028	0,337	0,273	0,440

*Mann-Whitney U test, **Kruskal Wallis test

Tablo 3. Yoğun bakım alanındaki dergilerde Türkiye'den kabul oranı ve yüzdesi ile dergilerin 5 yıllık impact faktörleri ve yıllık impact faktörleri arasında korelasyon analizi

		5 yıllık impact faktörü	Yıllık impact faktörü
Türkiye'den yayınlar %	r	-0,221	-0,225
	p	0,203	0,195
Türkiye'den yayın hızı	r	-0,085	-0,111
	p	0,642	0,563

Tablo 4. Yoğun bakım alanında 1975-2021 yılları arasında Türkiye ve Dünya yayınlarının karşılaştırılması

	Türkiye				Dünya			
	1975 -2021 arası		2011-2021 arası		1975 -2021 arası		2011-2021 arası	
	Toplam sayı	%	Toplam sayı	%	Toplam sayı	%	Toplam sayı	%
Solunum sistemi	738	27,66	554	32,47	150 992	42.28	91 139	46,53
Cerrahi	761	28,52	303	17,76	55 101	15.43	22 607	11,54
Acil tıp	219	8,20	124	7,26	21 104	5,91	22 607	11,54
Anesteziyoloji	168	6,29	107	6,27	18 591	5,20	7 383	3,77
Klinik nöroloji	27	1,01	16	0,93	15 225	4,26	9 530	4,86
Hematoloji	40	1,49	16	0,93	12 482	2,49	6 097	3,11
Periferik vasküler hastalıklar	40	1,49	16	0,93	12 434	3,48	6 049	3,08
Nörobilim	16	0,60	12	0,70	12 070	3.38	7 396	3,77
Ortopedi	192	7,19	112	6,56	11 718	3.28	5 424	2,77
Dermatoloji	396	14,84	147	8,61	9 783	2,74	4 815	2, 45
Hemşirelik	24	0,90	19	1,11	6 377	1.78	4 603	2,350
Pediatri	23	0,86	19	1,11	4 463	1.25	3 590	1,83
Deneysel tıp araştırmaları	1	0,03	1	0,05	240	0.06	240	0,12
Uygulamalı biyoteknoloji	1	0,03	1	0,05	183	0.05	183	0,09

çalışmalarının yanında yoğun bakım ile ilgili makaleleri de incelemişlerdir. Amerika'nın incelenen alanlarda en fazla yayına sahip olduğunu belirtmişlerdir (21). Çalışmamızda da 1975'den günümüze dek yoğun bakım çalışmaları analiz edildiğinde en yüksek oranda Amerika kaynaklı yayınlar bulunmaktadır. Çeşitli alanlarda en çok atıf alan çalışmaların bibliometrik analizlerinin yapıldığı geçmiş yayınlar da (21, 23-25) yoğun bakım ile ilişkili farklı alanlarda en çok atıf alan çalışmalar listelerinde, en fazla sayıda yayının Amerika Birleşik Devletleri (ABD) kaynaklı olduğunu belirlemiştir. Bu durum sadece yoğun bakım alanına özel değildir. Scimago Journal &Country rank tarafından gösterildiği gibi ABD kaynaklı makalelerin sayısı, diğer ülkelerden yüksektir ve bu makalelere diğer ülkelerden çok daha fazla atıf yapılmıştır (26). Bould ve ark. (27) çalışmalarında yüksek gelirli ülkelerden gelen makalelerin daha sık yayınlandığını, Türkiye, Çin ve Hindistan gibi düşük gelirli ülkelerden az sayıda makalenin yayınlanma ihtimalini bulduğunu belirtmişlerdir. Ramos MB ve ark. (15) nörolojik yoğun bakım ile ilişkili 34 farklı dergide 1995 ile 2017 yılları arasında yayınlanan ve en çok atıf alan 100 yayını değerlendirdikleri çalışmalarında, ortalama atıf sayısının 109,36 (44-540) olduğunu, Neurocritical Care ve Critical Care Medicine dergilerinin sırasıyla en çok yayın ve atıfa sahip dergiler olduğunu vurgulamışlardır. Rosenberg AL ve ark. (18) yoğun bakım alanında 1905-2006 yılları arasında yayınlanan 1187 çalışmayı analiz ettikleri çalışmalarında en çok atıf alan yazının 4909 atıf aldığını, sepsis, akut akciğer hasarı ve mekanik ventilasyonun en çok odaklanılan alanlar olduğunu, aralıklı olarak yoğun bakım alanında en çok atıf alan yazıların belirlenmesinin faydalı olacağını ve önemli bilgiler vereceğini belirtmişlerdir. Baltussen A ve ark. (28) 2004 yılında yaptıkları ve 1945 yılından itibaren yoğun bakım alanında en çok atıf alan 74 yayını değerlendirdikleri çalışmalarında en çok atıf alan yayınların sırasıyla 3402 ve 2860 atıf aldığını, en çok atıf alan yazıların Critical Care Medicine (37 yayın), Journal of Trauma (21 yayın) ve

Tablo 5. Yoğun bakım alanında Türkiye ve Dünya yayınlarının ülkelere göre dağılımı							
	1975-2021 arası		2011-2021 arası		2016-2021 arası		
Ülke	Toplam yayın sayısı	Toplam yayın oranı (%)	Toplam yayın sayısı	Toplam yayın oranı (%)	Toplam yayın sayısı	Toplam yayın oranı (%)	h indeks
ABD	171.068	47,90	92.514	47,23	58112	54,53	----
İngiltere	22.660	6,34	11.879	6,06	6195	5,81	94
Kanada	19.841	5,56	11.148	5,69	6441	6,04	94
Almanya	18.779	5,25	9.042	4,61	4292	4,02	80
Fransa	15.098	4,22	8.632	4,40	4706	4,41	85
Avustralya	14.701	4,11	8.285	4,23	4451	4,17	75
Italya	11.673	3,26	6.841	3,49	3744	3,54	82
Japonya	11.468	3,21	5.927	3, 02	3441	3,22	50
Hollanda	10.070	2,82	5.846	2,98	2979	2,79	79
İspanya	9.522	2,66	6.172	3,15	2687	2,52	69
Çin	9.072	2,54	7.118	3,63	4243	3,98	72
Belçika	6.247	1,74	3.394	1,73	1885	1,76	70
İsviçre	5.551	1,55	3.065	1,56	1654	1,55	59
Brazilya	5.125	1,43	3.412	1,74	1867	1,75	50
Hindistan	4.564	1,27	3.032	1,54	2317	2,17	40
İsveç	4.519	1,26	2.415	1,23	1316	1,23	53
Avusturya	3.915	1,09	1.864	0,92	807	0,75	42
Güney Kore	3.549	0,99	2.758	1,40	1631	1,53	37
Tayvan	3.099	0,86	1.591	0,82	720	0,67	29
Israil	2.920	0,81	1.110	0,56	578	0,54	31
İskoçya	2.756	0,77	1.346	0,68	723	0,67	41
Türkiye	2.668	0,74	1.706	0,87	899	0,84	22
Yunanistan	2.555	0,71	1.155	0,64	523	0,54	38
Danimarka	2.444	0,68	1.587	0,81	922	0,86	49
İrlanda	1.755	0,49	1.243	0,63	777	0,72	53

Tablo 6. Yoğun bakım alanında Türkiye ve Dünya'da son 10 yıllık yayın sayı ve yüzdelerinin dağılım				
	Türkiye		Dünya	
Yıllar	Toplam sayı	%	Toplam sayı	%
2010	111	6,06	14.240	6,81
2011	105	5,73	15.779	7,55
2012	70	3,82	11.007	5,26
2013	157	8,57	17.931	8,58
2014	173	9,44	17.588	8,41
2015	227	12,39	17.558	8,40
2016	219	11,96	20.903	10,00
2017	152	8,30	17.672	8,45
2018	152	8,30	19.601	9,38
2019	172	9,39	20.579	9,85
2020	167	9,12	22.869	10,94
2021	126	6,88	13.225	6,31

American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine (9 yayın) dergilerinde olduğu, toplam 45 yayının yoğun bakım alanında olmayan dergilerde yayınlandığı bunların başında da New England Journal of Medicine (11 yayın), ardından JAMA ve Lancet (her biri 6 yayın) bulunduğu, akciğer patofizyolojisi, sepsis ve skorlama sistemlerinin çalışmaların ana odak noktası olduğunu vurgulamışlardır. Çalışmamızda da ülkemizde ve Dünya'da yoğun bakım alanında yapılan yayınların 1975 yılı ile 2021 yılları arasında ve son 10 yıl içerisinde alt konu alanına göre dağılımı belirlenmiştir Dünya genelinde yoğun bakım alanında yapılan yayınların alt dallara göre dağılımı incelendiğinde hem 1975-2021 yılları arasında hem de son 10 yılda solunum sistemi, cerrahi ve acil tıp şeklinde sıralandığı dikkati çekmektedir. Ülkemizde ise 1975-2021 yılları arasında alt dalların dağılımı cerrahi, solunum sistemi, dermatoloji, acil tıp ve ortopedi olarak izlenmektedir. Ülkemizde son 10 yıldaki dağılım ise solunum sistemi, cerrahi, dermatoloji, acil tıp ve ortopedi olarak belirlenmiştir. Bu sıralamayı etkileyen faktörün, Türkiye'deki yanık ve travma oranlarının fazla olmasına bağlı olarak bu konulardaki yayınların fazlalığı olduğunu düşünmekteyiz. Ancak son 10 yılda olduğu gibi 1975-2021 yılları arasında hem dünyada hem Türkiye'de SCI ve SCI-E indekslenen dergilerde en çok yayın yapılan konu solunum sistemi iken ikinci sıra her zaman cerrahinin olmuştur.

Yaptığımız literatür analizinde ülkemizden yoğun bakım ile ilgili olarak sadece Büyükçoban S ve ark (13) toksikoloji alanında yaptıkları ve çalışmamıza benzer şekilde bu alanda ülkemiz kaynaklı yayınların en yüksek oranlarda yayınlandığı dergilerin yanı sıra, dergilerin çeşitli özellikleri ile ülkemiz kaynaklı yayınların oranları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmanın olduğu belirlenmiştir. Özbilgin Ş ve Hancı V (12) ise benzer bir çalışmayı anesteziyoloji alanında yapmışlardır.

Büyükçoban S ve ark (13) toksikoloji alanında yaptıkları çalışmalarında derginin dili, derginin yayınlandığı ülkenin yer aldığı kıta ve derginin SCI, SCI-E'de yer alması ile Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve yıllık yayın ortalaması arasında anlamlı bir ilişki belirlenemediğini vurgulamaktadır. Bununla birlikte toksikoloji dergilerinin IF'nin artması ile ülkemizden kabul edilen yayın yüzdesi arasında negatif yönde bir korelasyon ilişkisi olduğunun belirlendiğini vurgulamışlardır. Özbilgin Ş ve Hancı V (12) ise anesteziyoloji alanında ülkemiz kaynaklı yayınların SCI/SCI-E indeksinde yayınlanması ile ilişkili faktörler analiz ettikleri çalışmalarında, derginin dili ile Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve yıllık yayın ortalaması arasında anlamlı bir ilişki mevcut olduğu vurgulanmaktadır. Özbilgin Ş ve Hancı V (12) SCI dergilerde ve Avrupa kaynaklı dergilerde Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve yıllık yayın ortalaması düşük olmasına rağmen arada anlamlı farklılık bulunmadığını, IF ile Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve Türkiye kaynaklı yıllık yayın ortalaması arasında anlamlı bir korelasyon ilişkisi belirlenemediğini bildirmişlerdir. Çalışmamızda da Özbilgin ve ark (12) çalışmasına benzer şekilde yoğun bakım alanında yer alan dergilerin dili ile Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve yıllık yayın ortalaması arasında anlamlı bir ilişki mevcut olduğu belirlenmiştir. Yine Özbilgin ve ark (12) çalışmasına benzer şekilde çalışmamızda yoğun bakım alanında Avrupa kaynaklı dergiler ile Avrupa kaynaklı olmayan dergilerin Türkiye kaynaklı yoğun bakım yayınlarını kabul etme oranları arasında anlamlı bir ilişki belirlenememiş, IF ile Türkiye kaynaklı yayınların % oranları ve Türkiye kaynaklı yıllık yayın ortalaması arasında anlamlı bir korelasyon ilişkisi bulunamamıştır. Bu bulgular bize, farklı alanda yer alan dergilerin yayın kabul etme özelliklerinin de farklı olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle benzer şekilde çalışmaların (12, 13) farklı alanlarda da yapılarak, ilgili alanlarda SCI/SCI-E dergilerin yayın kabul etme karakteristiklerinin ortaya konulmasının faydalı olacağını düşünmekteyiz.

Çalışmamızda yoğun bakım alanındaki yayınların sayısı en yüksek olan ülkeler arasında 1975'den günümüze kadar sıralama yapıldığında Türkiye 22. sırada olduğu, son 10 yılda ve son 5 yılda bakıldığında ise 19 uncu sırada olduğu görüldü. Ülkemizin yoğun bakım alanında, tüm dünyadaki yayınlar arasında yayın oranı 1975 yılından günümüze dek %0.73 iken son 10 yılda %0.87'ye yükselmiştir. Son 5 yılda ise bu oran %0.84 olarak belirlenmiştir.

2012 yılında ülkemizdeki yoğun bakım yayın sayılarının ivmesi TUK kararı ile 2012-2013 yıllarında ilk yoğun bakım yan dal belgelerinin verilmesine ve yoğun bakım yan dal eğitimlerinin başlamasına, yoğun bakım yan dalına üst uzmanlık yapmak isteyen hekimlerin yoğun bakım eğitim programlarına alınmasına bağlanabileceğini düşünmekteyiz. Türkiye'de 2013 yılında yoğun bakım yan dalı yayın yapma durumuna göre verilmesi, bölümlere yan dal asistanlık öğrencilerinin başlaması 2016'ya kadar yükselen yayın eğrisini açıklayabilir.

Ancak 2019 Mart ayında Covid-19 pandemisi, ilk anda tüm dünyanın araştırma ve yayın çalışmalarının hızını düşürmüştür ve ülkemizde de bu konuda iniş görülmektedir.

Bununla birlikte yoğun bakım alanında ülkelerin son 5 yıllık h indeksi değerlendirildiğinde, ülkemiz değerlendirilen ilk 24 ülke arasında en sonda yer almaktadır. Karaca ve ark

(29) 2020 yılında yayınlanan çalışmasında, yoğun bakım alanında travma konusunda yapılan yayınlar bibliometrik olarak 2018'de incelenmiş ve Türkiye'nin 21. sırada olduğu tespit edilmiştir. Büyükçoban S ve ark (13) toksikoloji alanında yaptıkları çalışmalarında en fazla yayını olan ülkeleri hem 1975'ten çalışma tarihine dek hem de son 10 yıllık dönem için incelenmiş ve ilk beş sırada, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya, İngiltere, Almanya, Çin'in yer aldığını, Türkiye'nin 1975'ten çalışma tarihine dek olan sıralamada 19. sırada yer aldığını bildirmişlerdir. Büyükçoban S ve ark (13) çalışmalarında özellikle son yıllarda toksikoloji alanında ülkemiz kaynaklı yayın oranları sayısında artış olmasına rağmen yapılan listede son 10 yıl içindeki en düşük atıf ortalamasına sahip ülke olarak ülkemizin yer almasının yayınların yeterli kaliteye ulaşamadığını gösterdiğini vurgulamışlardır. Bu konunun değerlendirildiği farklı bir çalışmada Özbilgin Ş ve Hancı V (12) de anesteziyoloji alanında ülkemiz kaynaklı yayınların atıf oranları ve h-indekslerinin düşük olduğuna dikkat çekmektedir. Özbilgin Ş ve Hancı V (12) yaptıkları çalışmalarında anesteziyoloji alanında son yıllarda yayın sayısındaki artışın dikkat çekici olduğunu ancak son 10 yılda ülkemizin değerlendirilen ülkeler arasında en düşük atıf ortalaması ve h-indeksine sahip olmasının, yayınların yeterli kaliteye ulaşmadığının göstergesi olduğunu vurgulamışlardır (12). Çalışmamızda da elde ettiğimiz bulgular Büyükçoban S ve ark (13), Onat ve ark (11) ve Özbilgin Ş ve Hanci V(12)'nin bu konudaki çalışmaları ile benzerdir. Yoğun bakım alanında yapılan yayın sayısı artmasına karşın, h-indeksin düşüklüğü, yoğun bakım alanında da kaliteli yayın yapılmasında sorunlar olduğunu düşündürmektedir. Bu konuda Kanmounye ve ark (30) belirttiği gibi, bilim üretim kapasitesinin geliştirilmesi için ülkeler ve uzmanlık dernekleri profesyonel, geniş katılımlı, çok merkezli araştırmalar planlamalı ve çevirimiçi profesyonel destekle genç bilim insanları kalitesi yüksek yayınlar için yüreklendirmelidir.

Bilim insanları, yoğun bakım sürecindeki ilerlemenin insanlık tarihini ne kadar yakından etkilediğini Covid 19 pandemisi döneminde net olarak gözlemledi. Covid 19 salgını, sağlık bakım kaynaklarını dünya çapında kriz noktasına getirdi. Dünya savaşından beri en kötü küresel acil durum yaşandı (31). Covid 19 karantinası hayatımızı olduğu gibi Türkiye'de yapılan yoğun bakım yayınlarını da kesintiye uğrattı. Çalışmamız göstermiştir ki 2017'den itibaren artan yoğun bakım yayını sayısı 2019'dan itibaren tüm dünyada duraklamaya girmiştir. Yoğun bakım çalışmaları sayısı Türkiye'de ise düşüşe geçecek kadar kötü etkilenmiştir. Dünyadaki yayın yapma koşulları ile Türkiye koşullarının örtüşmemesi de önemli bir etkendir. Bu dönemde ruh sağlığı sorunları doktorlar arasında da artmıştır. Lai ve ark'nın (32) 2020 yılında yaptıkları çalışmasında özellikle doğrudan Covid-19 teşhis ve tedavisi ile ilgilenen hekimlerin büyük bir psikolojik yük taşıdığı vurgulanmaktadır (32). Bu, yayın sayılarında duraklama ve azalmanın önemli bir nedeni olabilir.

Çalışmamızın dergilere ait katalog bilgileri, yayın süreleri, toplam yayın sayısı, Türkiye'den yayın oranları yayın yüzdeleri ve IF kullanılarak elde edilen tüm sonuçlarla birlikte değerlendirildiğinde, özellikle bir dergiye makale gönderme aşamasında olan yazarlarımıza yol gösterici olabileceğini düşünüyoruz.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Çalışmamızda "Yoğun Bakım" alanında yer alan dergilerin belirleme yöntemi olarak standardize olması açısından, geçmiş çalışmalarda (12, 13) uygulanan yöntem belirlenmiştir. "Thomson Reuters Web of Science" "https://mjl.clarivate.com/search-results" web adresi kullanılarak, "Science Citation Index Expanded" seçeneği seçilerek, "category" segmesinde "critical care medicine" seçilerek standart olarak dergi listesi çıkartılmış, çalışmamıza bu dergiler dahil edilmiştir. Çıkan listeden herhangi bir dergi eksiltilmemiş ya da listeye herhangi bir dergi eklenmemiştir (12, 13). Liste içerisinde sadece yoğun bakım alanı ile ilgilenen dergiler olduğu gibi, tek olarak yoğun bakım alanı ile ilgilenmeyen dergiler de yer alabilir. Liste içeriği "Thomson Reuters Web of Science" tarafından belirlenmektedir. Türkiye kaynaklı yayınların yüzdesi ve Türkiye kaynaklı yayınların yıllık ortalaması değerlendirilirken, yayınlar özgün makale, derleme, editöre mektup veya olgu sunumu olarak ayrı ayrı sınıflandırılmamıştır. Geçmiş çalışmalara benzer şekilde elde edilen sonuç toplam sayı olarak verilmiştir (12, 13). Türk ve Türk olmayan yazarların birlikte çalıştığı makalelerde, sorumlu yazar Türkiye'den ise makale çalışmaya dahil edilmiştir; diğerler yayınlar ise çalışma dışında tutulmuştur (12, 13). Çalışmamızda ülkelerin h-indeks değeri de "Web of Science" sitesi aracılığı ile "citation report" özelliği kullanılarak belirlendi. Bu özellik onbin yayın sayısı üzerinde çalışmadığı için, "Web of Science" kaynaklı nedenlerle Amerika Birleşik Devletlerine ait h-indeks değeri, geçmiş çalışmalarda da olduğu gibi (12, 13), bildirilememiştir. Bu sınırlamalara rağmen, çalışmamızın mevcut araştırmalara değer kattığına inanıyoruz. Ayrıca yayın yılına göre atıf sayıları değerlendirilirken, daha yeni makaleler genel olarak daha az sayıda atıf almaktadır. Bu durumun tam değerlendirilebilmesi

için aralıklı olarak aynı alanda bibliometrik inceleme yapılmasının çok faydalı olacağı görüşündeyiz.

Sonuç

Sonuç olarak, yoğun bakım alanında *"Burns", "Journal of Burn Care&Research"* ve *"Journal of Critical Care"* dergileri, ülkemiz kaynaklı yayınların en yüksek oranda kabul edildiği ilk üç dergidir. *"Critical Care and Resuscitation", "Seminars in Respiratory and Critical care Medicine", "Medicina Intensiva", "Critical Care Clinics"* isimli dergilerde, çalışmanın yapıldığı tarihe dek ülkemiz kaynaklı hiçbir yayın kabul edilmemiştir. İngilizce dilinde yayın yapan dergilerde ülkemiz kaynaklı yoğun bakım yayınlarının kabul edilme oranları daha yüksektir. Dergilerin kıtası, 5 yıllık ve yıllık IF ile ülkemizden yayın kabul oranları arasında anlamlı bir korelasyon ilişkisi belirlenememiştir. Bu tür bibliografik makaleler, özellikle bu alanda yayın yapan veya yapmaya başlayacak olan bilim adamları için dergi seçiminde rehber olma potansiyeline sahiptir.

Etik

Etik Kurul Onayı: Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Etik Kurulu'nun 27.10.2021 tarihli ve 2021/30-10 karar no'lu onayından sonra yapılmıştır.

Hasta onamı: Çalışma retrospektif gözlemsel bir çalışmadır.

Hakem Değerlendirmesi: Editörler kurulu ve editörler kurulu dışında olan kişiler tarafından değerlendirilmiştir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar tarafından çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar tarafından finansal destek almadıkları bildirilmiştir.

Kaynaklar

1. Azim Majumder MA, Shaban SF, Rahman S, Rahman N, Ahmed M. Bin Abdurrahman KA et al. Pubmed-based quqntitative analysis of biomedical publications in the SAARC countries:1985-2009. J.Coll Physicians Surg Paki2012;22:560-64.
2. Mittelstadt BD, Floridi L. The Ethics of Big Data: Current and Foreseeable Issues in Biomedical Contexts.2016;22(2):303-41.
3. Guo Y, Hao Z, Zhao S et al. Artificial Intelligence in health care : Bibliometric Analysis.J Med Internet Res 2020;22(7):e18278.
4. Mowafi HA. Bibliometric analysis of the volüme and visibility of Saudi publications in leading anesthesia journals. Saudi J Anaesth.2012;6:393-97.
5. Goni-Viguria R, Yoldi-Arzoz E, Casjus S et al. Respiratory physiotherapy in intensive care unit: Bibliographic review. Enferm Intensiva. 2018;29(49:168-81.
6. Erdag˘ TK, Doğan E, Ikiz AO˙. Rinoloji Yayınlarımızın Science Citation Index Kapsamında Dünyadaki Yeri. KBB-Forum 2013; 12: 62-9.
7. Bas K, Dayangac M, Yaprak O, Yuzer Y, Tokat Y. Internation- al collaboration of Turkey in liver transplantation research: a bibliometric analysis. Transplant Proc 2011; 43: 3796-801.
8. Cınar O, Dokur M, Tezel O, Acar YA. Contribution of Turkish Emergency Medicine to the international literature: evaluation of 15 years. Ulus Travma Acil Cerrahi Derg 2011; 17: 248-52.
9. Dursun P, Gultekin M, Ayhan A. World gynecologic oncology publications and the Turkish contribution to the literature be- tween 2000 and 2007. Asian Pac J Cancer Prev 2011; 12: 861-4.
10. Bayram B, Limon O˙, Limon G, Hanci V. Bibliometric analy- sis of top 100 most-cited clinical studies on ultrasound in the Emergency Department. Am J Emerg Med 2016; 34: 1210-6.
11. Onat A. Status of Turkey's top publications in cardiovascular medicine, revisited after 4 years. Turk Kardiyol Dern Ars 2016; 44: 320-8.
12. Özbilgin Ş, Hancı V. Turkish Publications in Science Citation Index and Citation Index-Expanded Indexed Journals in the field of Anaesthesiology: A Bibliographic Analysis. Turk J Anaesthesiol Reanim 2017; 26-35.
13. Buyukcoban S, Hancı V, Özbilgin Ş. Turkish Publications in Science Citation Index and Citation Index Expanded Indexed Journals in the Field of Toxicology: A Bibliographic Analysis. Haydarpasa Numune Med J. 2019;59:142-56.
14. Buyukcoban S, Öner Ö, Hancı V. A bibliometric Analysis of the most cited articles in geriatric Anesthesia. Turkish Journal of Geriatrics. 2020; 22(3):410-18.
15. Ramos MB, Koterba E, Junior JR, Teixeira MJ, Figueriredo EG. A bibliometric Analysisi of the most cited articles in neurocritical care reserach. Neurocrit Care. 2019;31:365-72.
16. Garner RM, Hirsch JA, Albuquerque FC, Fargen KM. Bibliometric indices: defining academic productivity and citation rates of researchers, depart- ments and journals. J Neurointerv Surg. 2018;10(2):102–6.
17. Bohl MA, Ponce FA. Assessing the relevancy of highly cited works in neu- rosurgery. Part I: the 100 most relevant papers in neurosurgical journals. World Neurosurg. 2017;104:927–38.
18. Rosenberg AL, Tripathi RS, Blum J. The most influential articles in critical care medicine. J Crit Care. 2010;25(1):157–70.
19. Tripathi RS, Blum JM, Papadimos TJ, Rosenberg AL. A bibliometric search of citation classics in anesthesiology. BMC Anesthesiol. 2011;11:24.
20. Pagni M, Khan NR, Cohen HL, Choudhri AF. Highly cited works in radiology: the top 100 cited articles in radiologic journals. Acad Radiol. 2014;21(8):1056–66.
21. Boet S, Riem N, Kasanda C, Sossou A, Bruppacher HR. National representation in the anaesthesia literature: a bibliometric analysis of highly cited anaesthesia journals. Anaesthesia 2010;65:799-804.
22. Ollerton JE, Sugrue M. Citation classics in trauma. J Trauma Acute Care Surg. 2005;58(2):364–9.
23. Alotaibi NM, Nassiri F, Badhiwala JH, et al. The most cited works in aneu- rysmal subarachnoid hemorrhage: a bibliometric analysis of the 100 most cited articles. World Neurosurg. 2016;89(587–92):e6.
24. Li L, Ma X, Pandey S, et al. The most-cited works in severe traumatic brain injury: a bibliometric analysis of the 100 most-cited articles. World Neurosurg. 2018;113:e82–7.
25. Badhiwala JH, Nassiri F, Witiw CD, et al. Highly cited works in spinal disorders: the top 100 most cited papers published in spine journals. Spine (Phila Pa 1976). 2018;43(24):1746–55.
26. https://scimagojr.com/countryrank.php
27. Bould MD, Boet S, Riem N, Kasanda C, Sossou A, Bruppacher HR. National representation in the anaesthesia literature: a bibliometric analysis of highly cited anaesthesia journals. Anaesthesia 2010;65:799-804.
28. Baltussen A, Kindler CH. Citation classics in critical care medicine. Intensive Care Med 2004; 30: 902-10.
29. Karaca O, Guldogan CE. Yoğun bakım alanında travma konusunda 1980–2018 yılları arasında yapılan yayınların bibliyometrik analizi: Bütünsel yaklaşım. Ulus Travma Acil Cerrahi Derg. 2020; 26(2): 287-295
30. Kanmounye US, Tochie JN, Mbonda A, Wafo CK, Daya L, Atem TH, Nyalundja A, Eyaman DC. Systematic review and bibliometric analysis of African anestheisa and critical care medicine research part I: hierrarchy of evidence and scholarly productivity. BMC Anesthesiology 2020;20:247
31. Tore VD, Nacul FE, Rossell P, Baid H, Bhowmick S et al. Human factors and ergonomics to improve performance in intensive care units during the COVID-19pandemic. Anaesthesiology Intensive Therapy 2021;26(2):287-95.
32. Lai C, Wang J, Hsueh P.Population-based seroprevalence surveys of anti-SARS-CoV-2 antibody:An up-to-date review. International Journal of Infectious Disease 2020;314-22.